

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/196/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.Open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Ахлах аудитор П.Цэцэгдулам
Цахим хаяг: Tsetsegdulamp@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	12
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	13
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	13
5.1 Төлбөрийн акт	13
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ГХБХБГ	Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газар
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ГХБГЗЗГ	Газрын харилцаа, барилга, геодези, зураг зүйн газар

1.АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.22 № 39
танай _____-ны № _____-т

ГАЗРЫН ХАРИЛЦАА БАРИЛГА
ХОТ БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Ч.ОТГОНЖАРГАЛ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Архангай аймгийн Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Мэргэжлийн хяналтын байгууллагаас албан хаагчид шилжин ирсэнтэй холбоотой Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газрын даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 1/60 дугаар тушаалаар албан тушаалын ангилал, зэрэглэл, дотоод зохион байгуулалт, орон тооны дээд хязгаарыг баталж 41 орон тоотой болсон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 27 үндсэн зорилтын хүрээнд 94 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг ГЗБГДЗЗГ-ын даргын А/267 дугаар тушаалаар дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	23,043,543.17	117,392,378.91
33	АВЛАГА	0.00	85,284,080.24
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	0.00	85,284,080.24
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	23,043,543.17	32,108,298.67
35400	Хангамжийн материал	23,043,543.17	32,108,298.67
35410	Бичиг хэргийн материал	4,121,950.00	8,973,240.00
35420	Аж ахуйн материал	18,808,355.17	22,908,212.67
35440	Түлш, шатах тослох материал	113,238.00	226,846.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,125,470,611.58	1,148,256,518.33
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,125,470,611.58	1,148,256,518.33
39200	Биет хөрөнгө	1,112,590,611.58	1,029,339,851.61
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	847,317,023.86	847,317,023.86
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-78,614,375.04	-98,267,968.80
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	141,500,000.00	141,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-47,437,499.88	-71,520,833.16
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	322,044,856.00	340,600,536.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-95,001,352.28	-151,714,358.08
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	37,876,900.00	39,228,700.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-15,094,941.08	-20,268,775.57
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	0.00	2,856,160.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	-390,632.64
39300	Биет бус хөрөнгө	12,880,000.00	118,916,666.72
39301	Програм хангамж	880,000.00	880,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	0.00	-293,333.28
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,000,000.00	118,330,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,148,514,154.75	1,265,648,897.24
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,148,514,154.75	1,265,648,897.24
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,148,514,154.75	1,265,648,897.24
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	408,307,915.32	514,637,915.32
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	408,307,915.32	514,637,915.32
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	612,255,929.79	623,060,672.28
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-536,258,224.96	612,255,929.79
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,148,514,154.75	10,804,742.49
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	127,950,309.64	127,950,309.64
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,148,514,154.75	1,265,648,897.24

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,127,847,373.97	1,354,650,197.56
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,225,013,553.97	176,124,212.24
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,225,013,553.97	176,124,212.24
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	42,235,540.00	171,826,252.24
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	42,235,540.00	171,826,252.24
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,158,703,264.63	4,297,960.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	24,074,749.34	0.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	902,833,820.00	1,178,525,985.32
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	610,960,300.00	975,575,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	610,960,300.00	975,575,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	290,767,520.00	192,334,245.32
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	163,037,970.00	170,953,115.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	127,729,550.00	21,381,130.32
1330	Төсвийн захирагчдаас	1,106,000.00	10,616,140.00
133003	Хөрөнгийн	1,106,000.00	10,616,140.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	978,731,379.22	1,343,845,455.07
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	978,731,379.22	1,343,845,455.07
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	795,321,134.18	1,320,396,230.76
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	498,534,304.87	918,590,581.96
210101	Үндсэн цалин	337,565,798.87	499,408,518.07
210102	Нэмэгдэл	67,359,879.00	201,308,676.58
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,998,010.00	39,478,789.00
210104	Урамшуулал	3,500,063.00	63,840,357.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	84,110,554.00	114,554,241.31
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	63,720,064.29	114,924,523.81
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,520,440.31	78,850,841.27
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,996,205.19	9,276,569.44
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,862,563.98	7,381,655.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	940,077.84	1,756,084.61
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,400,776.97	17,659,373.17
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	58,281,618.35	60,186,723.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,904,013.35	4,174,679.64
210302	Түлш, халаалт	53,529,904.00	53,529,904.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,847,701.00	2,482,140.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,729,258.67	17,810,471.00
210401	Бичиг хэрэг	5,483,850.00	5,864,220.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,261,762.00	11,434,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	329,600.00	160,851.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,155,780.00	351,400.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,498,266.67	0.00
2105	Нормативт зардал	257,090.00	50,560.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	257,090.00	50,560.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,134,250.00	7,647,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	2,047,500.00
210604	Урсгал засвар	4,134,250.00	5,600,000.00

Архангай аймгийн Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газрын
2023 оны санхүүгийн тайлан, гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2107	Томилолт, зочны зардал	35,149,200.00	9,984,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	35,149,200.00	9,984,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,631,400.00	4,319,394.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,280,000.00	4,143,794.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	198,000.00	97,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	131,400.00	64,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	14,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	104,883,948.00	186,882,476.35
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,312,714.95	80,574,743.10
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,983,880.00	0.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	73,587,353.05	106,307,733.25
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	183,410,245.04	23,449,224.31
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	63,579,183.00	7,987,030.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	4,828,483.00	4,987,030.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	58,250,700.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	3,000,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,755,172.12	15,439,614.31
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,755,172.12	12,262,048.86
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	3,177,565.45
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	339,566.92	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	339,566.92	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	116,736,323.00	22,580.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	116,736,323.00	22,580.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,149,115,994.75	10,804,742.49
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	601,840.00	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	601,840.00	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	1,148,514,154.75	10,804,742.49

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	943,963,360.00	1,254,452,017.32
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	42,235,540.00	86,542,172.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	42,235,540.00	86,542,172.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	42,235,540.00	86,542,172.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	42,235,540.00	86,542,172.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	901,727,820.00	1,167,909,845.32
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	610,960,300.00	975,575,600.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	610,960,300.00	975,575,600.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	290,767,520.00	192,334,245.32
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	163,037,970.00	170,953,115.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	127,729,550.00	21,381,130.32
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	903,608,660.00	1,235,986,337.32
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	903,608,660.00	1,235,986,337.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	720,198,414.96	1,212,537,113.01
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	498,534,304.87	918,590,581.96
210101	Үндсэн цалин	337,565,798.87	499,408,518.07
210102	Нэмэгдэл	67,359,879.00	201,308,676.58
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,998,010.00	39,478,789.00
210104	Урамшуулал	3,500,063.00	63,840,357.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	84,110,554.00	114,554,241.31
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	63,720,064.29	114,924,523.81
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,520,440.31	78,850,841.27
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,996,205.19	9,276,569.44
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,862,563.98	7,381,655.32
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	940,077.84	1,756,084.61
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,400,776.97	17,659,373.17
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	58,281,618.35	51,586,399.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,904,013.35	4,301,679.64
210302	Түлш, халаалт	53,529,904.00	44,006,599.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,847,701.00	3,278,121.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,571,080.00	13,002,801.00
210401	Бичиг хэрэг	4,917,300.00	942,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,375,000.00	11,434,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	329,600.00	160,851.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	949,180.00	465,250.00
2105	Нормативт зардал	264,690.00	131,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	264,690.00	131,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,134,250.00	9,329,320.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.00	3,643,320.00
210604	Урсгал засвар	4,134,250.00	5,686,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	35,149,200.00	9,984,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	35,149,200.00	9,984,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,631,400.00	4,319,394.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,280,000.00	4,143,794.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	198,000.00	97,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	131,400.00	64,400.00

Архангай аймгийн Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газрын
2023 оны санхүүгийн тайлан, гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	22,000.00	14,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,911,807.45	90,668,692.60
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,927,927.45	90,668,692.60
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,983,880.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	183,410,245.04	23,449,224.31
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	63,579,183.00	7,987,030.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	4,828,483.00	4,987,030.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	58,250,700.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	3,000,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,755,172.12	15,439,614.31
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,755,172.12	12,262,048.86
213305	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	0.00	3,177,565.45
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	339,566.92	0.00
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	339,566.92	0.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	116,736,323.00	22,580.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	116,736,323.00	22,580.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	40,354,700.00	18,465,680.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	40,354,700.00	18,465,680.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	40,354,700.00	18,465,680.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	40,354,700.00	18,465,680.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	40,354,700.00	18,465,680.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-40,354,700.00	-18,465,680.00
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	408,307,915.32	128,069,299.58	-536,258,224.96	118,989.94
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	408,307,915.32	128,069,299.58	-536,258,224.96	118,989.94
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.00	-118,989.94	0.00	-118,989.94
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	1,148,514,154.75	1,148,514,154.75
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	408,307,915.32	127,950,309.64	612,255,929.79	1,148,514,154.75
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	408,307,915.32	127,950,309.64	612,255,929.79	1,148,514,154.75
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	408,307,915.32	127,950,309.64	612,255,929.79	1,148,514,154.75
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	106,330,000.00	0.00	0.00	106,330,000.00
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	10,804,742.49	10,804,742.49
20	2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл	514,637,915.32	127,950,309.64	623,060,672.28	1,265,648,897.24

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,070,575,600.00	1,049,833,143.14	20,742,456.86	98.06
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,070,575,600.00	1,049,833,143.14	20,742,456.86	98.06
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,065,586,400.00	1,044,846,113.14	20,740,286.86	98.05
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	801,801,000.00	796,521,448.37	5,279,551.63	99.34
210101	Үндсэн цалин	475,604,400.00	494,168,236.79	18,563,836.79	103.90
210102	Нэмэгдэл	277,886,000.00	199,284,071.58	78,601,928.42	71.71
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	29,643,000.00	39,228,783.00	-9,585,783.00	132.34
210104	Урамшуулал	18,667,600.00	63,840,357.00	45,172,757.00	341.98
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	100,225,100.00	100,210,977.53	14,122.47	99.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	68,153,100.00	68,557,893.28	-404,793.28	100.59
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,018,000.00	8,065,634.40	-47,634.40	100.59
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,414,400.00	6,412,907.31	1,492.69	99.98
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,603,600.00	1,552,365.05	51,234.95	96.81
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,036,000.00	15,622,177.49	413,822.51	97.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	51,586,400.00	51,586,399.64	0.36	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,531,200.00	4,301,679.64	229,520.36	94.93
210302	Түлш, халаалт	43,949,800.00	44,006,599.00	-56,799.00	100.13
210303	Цэвэр, бохир ус	3,105,400.00	3,278,121.00	-172,721.00	105.56
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,004,700.00	5,002,801.00	1,899.00	99.96
210401	Бичиг хэрэг	943,300.00	942,700.00	600.00	99.94
210402	Тээвэр, шатахуун	3,434,000.00	3,434,000.00	0.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	161,500.00	160,851.00	649.00	99.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	465,900.00	465,250.00	650.00	99.86
2105	Нормативт зардал	131,400.00	131,400.00	0.00	100.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	131,400.00	131,400.00	0.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	73,000.00	73,000.00	0.00	100.00
210604	Урсгал засвар	73,000.00	73,000.00	0.00	100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,003,300.00	3,002,000.00	1,300.00	99.96
210702	Дотоод албан томилолт	3,003,300.00	3,002,000.00	1,300.00	99.96
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,761,500.00	4,319,394.00	4,442,106.00	49.30
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,502,000.00	4,143,794.00	4,358,206.00	48.74
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	83,900.00	0.00	83,900.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	97,000.00	97,000.00	0.00	100.00

**Архангай аймгийн Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газрын
2023 оны санхүүгийн тайлан, гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	64,400.00	64,400.00	0.00	100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	14,200.00	14,200.00	0.00	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	95,000,000.00	83,998,692.60	11,001,307.40	88.42
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	95,000,000.00	83,998,692.60	11,001,307.40	88.42
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,989,200.00	4,987,030.00	2,170.00	99.96
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,989,200.00	4,987,030.00	2,170.00	99.96
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	4,989,200.00	4,987,030.00	2,170.00	99.96
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,070,575,600.00	1,062,095,192.00	8,480,408.00	99.21
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	975,575,600.00	975,575,600.00	0.00	100.00
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	975,575,600.00	975,575,600.00	0.00	100.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	95,000,000.00	86,519,592.00	8,480,408.00	91.07
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	95,000,000.00	86,519,592.00	8,480,408.00	91.07
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	41.00	0.00	41.00	0.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	0.00	1.00	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	38.00	0.00	38.00	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	2.00	0.00	2.00	0.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	41.00	41.00	0.00	100.00
650001	Терийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	38.00	38.00	0.00	100.00
650009	Терийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	3.00	3.00	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	192,334,245.32
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	192,334,245.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	186,156,679.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	122,069,133.59
210101	Үндсэн цалин	5,240,281.28
210102	Нэмэгдэл	2,024,605.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	250,006.00
210104	Гэрээт ажлын хөлс	114,554,241.31
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	14,713,546.28
210201	Тэтгэврийн даатгал	10,292,947.99
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,210,935.04
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	968,748.01
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	203,719.56
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,037,195.68
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	8,000,000.00

210401	Бичиг хэрэг	
210402	Тээвэр, шатахуун	8,000,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,392,000.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	19,779,000.00
210604	Урсгал засвар	5,613,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,982,000.00
210702	Дотоод албан томиллолт	6,982,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,000,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,177,565.45
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,000,000.00
	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,177,565.45
213405	Төвлөрүүлэх шилжүүлэх	3,177,565.45
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	192,334,245.32
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	192,334,245.32
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	170,953,115.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	21,381,130.32
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Бараа үйлчилгээний бусад зардлыг зориулалтын дагуу зарцуулсан эсэхийг авч үзэх болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа¹ илрээгүй.

Залруулагдаагүй нийт 4,649.3 мянган төгрөгийн 1 зөрчил² илэрсэнд төлбөрийн акт тогтоолоо.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Тайлант онд албан хаагчдад 2,936.6 мянган төгрөгийн урамшууллыг тогтоосон хэмжээнээс илүү олгосон, мөн албан томилолтоор ажилласан үеийн 1,712.7 мянган төгрөгийн хоолны мөнгийг давхардуулан олгосон зэрэг нийт **4,649.3** мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн “6.4.1 төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Засгийн газрын 2019 оны 01 дүгээр сарын 09-ний өдрийн “Журам батлах тухай” 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам”-ын 2.2 дахь “...мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 40 хувиас хэтрэхгүй байна” гэж заасныг зөрчсөн байна. (Энэ хувийг Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн 442 дугаар тогтоолын 3 дахь заалтаар “50” болгож өөрчилсөн), Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2.3 “хэрэгжүүлэх аливаа үйл ажиллагаа, арга хэмжээ нь хамгийн бага зардлаар хамгийн өндөр үр дүнг хангахад чиглэсэн байх”, 4.2.7 “аливаа үйл ажиллагааны зохион байгуулалт нь өртөг зардлын бодит тооцоолол, баталсан стандарт, хэрэгцээ, шаардлагад үндэслэгдсэн байх”, Засгийн газрын 2019 оны 6 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн албан хаагчид нөхөн төлбөр олгох журам”-

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

ын 2 зүйлийн 2.2-т “Албан томилолтоор ажилласан үеийн нөхөн төлбөр дараах зардлаас бүрдэнэ, (2.2.1-т “Унааны зардал”, 2.2.2-т “Байрны зардал”, 2.2.3-т Хоолны зардал”) гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/ Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Урамшуулал болон хоолны мөнгө илүү олгосон	1	4,649.3	1	4,649.3								
Нийт дүн	1	4,649.3	1	4,649.3								